

258 YTTRANDE VID EKONOMIEDEPARTEMENTET 23.II 1864

RA, Senatens arkiv

... då Senatorn Snellman yttrade, – att som hemkallsräntorne redan genom äldre författningar vore till de indelta soldaternes aflöning bestämde samt Hans Kejsersliga Majestäts nådiga förordnanden, angående dessa räntor af den 4. September 1858. och den 19. Maj 1859., enligt hvad Guvernörsembetets öfverklagade utslag innehölle, delgifvits vederbörande först efter det kontrakter med knektarne upprättats, pröfvade Senatorn skäligt upphäfvu ifrågavarande utslag samt förklara besväranderne berättigade att de omtvistade hemkallsräntorne för den uppgifna tiden eller för år 1861. och framgent till dess nya kontrakter kunde blifva uppgjorda utbekomma.

259 YTTRANDE VID EKONOMIEDEPARTEMENTET 25.II 1864

20 RA, Senatens arkiv

... då Senatorn Snellman – yttrade sig och jemte det Senatorn ansåg de af godsegarene erlagde fraktafgifter böra till dem genast återställas, ville Senatorn hafva Öfverstyrelsen anbefaldt att af omhänderhafvande jernvägs medel för oförutsedda behof till Studeranden Lars Homén utbetala den af honom fordrade ersättning för hans genom branden förlorade egendom, som hufvudsakligast bestått af passagerare effekter, inlemnade att åtfölja honom från Tavastehus till Helsingfors, emot vilkor likväl att egendomens värde af honom vid domstol beredigas.

30 Vidkommande sedan godtgörelse till öfrige sådane varuegare, hvilkas effekter med bantåget samma dag ankommit, men ännu icke hunnit utfås, ville Senatorn tillåta Öfverstyrelsen att, efter det egarene lagligen styrkt och utredt sin förlust och dess värde, förskottsvis af jernvägsmedlen till dem utbetala ersättningsbeloppet emot skyldighet för dem att ställa säkerhet för återbetalning, i händelse efter vid laga domstol anställd undersökning, utredas kan att olyckan icke timat genom något förvållande å jernvägspersonalens sida, hvaremot Senatorn ansåg någon ersättning, i ingen händelse kunna dem tillerkännas, som försummat att afhemta sine varor från godsmagasinet, der de af sådan orsak befunnits kvarliggande ännu då branden inträffat.

40 I öfrigt fann Senatorn godt förordna:

a.) att Öfverstyrelsen eger hos Guvernören i Tavastehus anhålla om tillförordnande af allmän åklagare, hvilken vid den undersökning, som angående orsaken till eldens löskomst kommer att vid domstol derstädes anställas, å kronans vägnar emot den eller dem af jernvägens tjenstemän och betjente, hvilka det ålegat att hafva tillsyn och vård om frågavarande gods såväl under transporten som, vid emottagningen och magasineringen i Tavastehus, utför det ansvars- och ersättningspåstående, hvartill skäl kan förekomma; börande i sådant afseende dervid 50 noggrannt undersökas, huruvida lastvagnarne varit under transporten med omsorg betäckte samt om vederbörande stationsbefälhafvare och konduktörer närvarit vid tågets ankomst och vid de uppbrunna lastvagnarnes insättning i varumagasinet i Tavastehus efter tågets ankomst, eller besigtigat ej mindre vagnarne än magasinet, innan detsamma för natten tillslutits, samt huruvida i öfrigt all den uppmärk-

samhet och försigtighet, som varit af nöden, blifvit af befälet och servisen behörigen iakttagen, med hvad mera som till fullständig upplysning rörande vederböranades dervid iakttagne förhållande i tjensten lända kan;

b.) att Öfverstyrelsen bör hos Kejslerliga Senaten uppgifva huruvida icke varuegare framdeles kunde beredas tillfälle att, der de sådant önska antingen omedelbart efter tågens ankomst till destinationsorten eller åtminstone ännu samma dag utfå det å jernvägen transporterade fraktgodset, utan afseende å hvad tid af dygnet tåget framkommer;

c.) att, då erfarenheten visat lättheten af godstågens antändning, under gång, Öfverstyrelsen åligger hos Kejslerliga Senaten uppgifva och föreslå de åtgärder och försigtighetsmått Öfverstyrelsen anser blifva erforderlige till minskande framdeles, i synnerhet under den torra, årstiden, af faran för godsvagnarnes samt de vid vägen befintlige byggnader och sädesfälts antändning genom gnistor från lokomotiven,

d.) att Öfverstyrelsen jemväl egde uppgöra och till Kejslerliga Senatens pröfning och stadfästelse insända förslag till fullständigt reglemente för trafiken å jernvägen, hvarvid jemväl bör föreslås huruvida och under hvilka vilkor samt till hvad belopp kronan kan ansvara för det till transport å jernvägen inlemnade godset, samt slutligen

e.) att Öfverstyrelsen i sinom tid skall hos Kejslerliga Senaten anmäla såväl om utgången af förenämnde undersökning och jemväl insända protokollerna deröfver, som angående de åtgärder Öfverstyrelsen i anledning deraf, tilläfventyrs kan finna sig befogad vidtaga.

260 J. V. SNELLMAN – A. ARMFELT 27.II 1864

RA, A. Armfelts brevsamling

Högvälborne Herr Grefve!

Värdes förlåta, att jag åter tröttar Högvälborne Herr Grefven med ett långt andragande.

Till Hans Majestät afgår Senatens underdåniga hemställan om förhöjning af räntan på utlåningar, ur Amortissementsfonden från 4 till 5 procent per år.

Ehuru denna ränteförhöjning är fullkomligt motiverad, förekommer i omröstningsprotokollet ett afvikande votum, hvori åtskilligt fått en origtig belysning.

Amortissementsfonden, som nu har en behållning af nära 1 1/2 miljon rubel, är blott till ringa del bildad af f. d. Jordbruks- Manufaktur och Bergverks-fonderna, hvilka hade bestämmelsen att tjena industrin. Sammanlagda beloppet i dessa fonder uppgick nemligen 1859 till endast 295 063 rubel. Men äfven för de fonder, dessa ändamål afsågo, är för närvarande 5 % högst lindrig ränta. Finska Banken, alla publika kassor äfvensom Hypoteksföreningen taga 6 %, Föreningsbanken 7 % inclusive 1 % provision,

Med det Rothschildska lånet är åter ändamålet, de inhemska uppsägbara lånens konvertering fullkomligen vunnet. Men då spanmålsimporten erfordrat ungefär 4 miljoner utländska valutor, så är det klart, att Banken icke kunde behålla något af, hvad å lånet indrogs, utan måste utgifva hela beloppet i Ryska sedlar eller utländska vaxlar, mot hvilka spanmålsimportörerna icke kunnat gifva annat än Bankens sedlar.